

МЕТОДИ ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Коротунова А.Г.,

здобувач вищої освіти обліково – фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

Лагодієнко Н.В.,

канд.екон.наук, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

Розкрито суть методів податкового планування суб'єктів господарювання, що дає можливість їх використання для організації й здійснення управління податковим потенціалом підприємства.

Ключові слова: методи, планування, ефективність, податкове навантаження.

У сучасних умовах однією з основних проблем збитку українськими підприємствами є несвоєчасність і неточність у визначенні своїх податкових зобов'язань, податкового навантаження та прибутку. За умови здійснення податкового планування суб'єктами господарювання можна уникнути збитку та підвищити ефективність їх виробництва.

Функціонування українських підприємств в ринкових умовах на фоні існуючих економічної, політичної та соціальної криз сприяє впровадженню та розвитку оптимальних підходів до процесу планування суб'єктів господарювання.

Методи податкового планування суб'єктів господарювання – це прийоми та способи, що застосовують в процесі та оптимізації різних видів зобов'язань підприємства перед бюджетами різних рівнів та позабюджетними фондами. До методів податкового планування на підприємстві відносять схеми оптимізації та мінімізації податкових платежів підприємства, а також використання пільг. Проте, схеми податкового планування та пільги – це інструменти реалізації концепції податкового планування на підприємстві, а поняття методу є більш широким.

До загальних методів податкового планування відносять розрахунково-аналітичний, нормативний, мікробалансів, графоаналітичних залежностей,

матрично-балансовий, статистичні, економіко-математичного моделювання. Такі методи використовують для реалізації всіх функцій управління господарсько-фінансовою діяльністю підприємства. Тому дані методи стосуються податкового планування суб'єкта господарювання досить опосередковано, отже не варто розподіляти методи на загальні та спеціальні, а виходячи з основного призначення податкового планування, зосередитись на тих, які використовують для мінімізації та оптимізації податкового навантаження на підприємство [1].

Розрахунково-аналітичний метод використовується в коригуванні основних показників під зміни внутрішніх і зовнішніх факторів. У податковому плануванні застосовується при розрахунку податкових зобов'язань підприємства, визначенні сум податкових платежів у проектах податкового планування шляхом коригування вихідних показників проекту під прогнозні зміни податкового законодавства [2].

Нормативний метод у податковому плануванні використовується на стадії розрахунку податкового тягаря підприємства, податкових платежів у проектах податкового планування й дає змогу визначити суми податкових платежів на підставі чинних ставок і баз оподаткування.

Метод мікробалансів полягає у створенні бухгалтерської моделі господарсько-фінансової ситуації шляхом складання бухгалтерських кореспонденцій і визначення на їх основі проекту податкового планування з оптимальними показниками [3].

Метод графоаналітичних залежностей ґрунтується на побудові графічної або аналітичної залежності фінансового результату підприємства від одного або декількох найважливіших складових балансу й виборі на основі даних залежностей проекту податкового планування з оптимальними показниками.

Застосування матрично-балансового методу ґрунтується на тому, що баланс підприємства записується у вигляді матриці, потім послідовно підбираються й записуються в матрицю показники господарських операцій по альтернативних проектах податкового планування й вибирається проект з

оптимальними показниками. Застосовується на стадії вибору проекту податкового планування з оптимальними показниками.

Статистичні методи мають широкий спектр застосування в податковому плануванні. Зокрема на основі використання різних методів статистичного аналізу (факторного, кореляційно-регресійного аналізу й т. п.) виділяються основні фактори, які впливають на розмір податкового зобов'язання підприємства. Статистичні методи застосовуються також при розрахунку ефективності заходів податкового планування, зокрема при проведенні аналізу динаміки податкових платежів, розрахунку показників виконання бюджету податків тощо.

Методи економіко-математичного моделювання ґрунтуються на математичній побудові й описі моделі досліджуваного об'єкта, яким у податковому плануванні виступають альтернативні варіанти оподаткування [4].

Отже, податкове планування є шляхом оптимізації і збільшені грошових платежів до бюджету. Ефективність системи податкового планування значною мірою залежить від методів, які використовуються в процесі оптимізації оподаткування окремим суб'єктом господарювання. Для досягнення максимального прибутку підприємствам необхідно гармонійно поєднувати методи податкового планування, що дасть змогу максимально повно використати усі законні способи оптимізації оподаткування і зменшенні податкових зобов'язань.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Білоіван О.В. Податкове планування підприємницької діяльності / О.В.Білоіван // Економіка та підприємство. 2012.– С.339.
2. Єлісеєв А. Податкове планування та планування податкових платежів / А. Єлісеєв , А. Загородній // Податкове планування. – 2001. – 1. С. 7-8.
3. Поддєрьогін А. М., Черненко В. К. Корпоративне податкове планування у фінансовому управлінні підприємством // Фінанси України.– 2011.– № 4.– С. 47 – 54.
4. Меліхова Т.О. Удосконалення методів аналізу податкового навантаження господарської діяльності підприємств. Наукові праці КНТУ. Економічні науки. 2010. Вип. 17. С. 248–255.

Annotation: The essence of methods of tax planning of economic entities is disclosed, which makes it possible to use them for organizing and managing the tax potential of the enterprise.

Key words: *methods, planning, efficiency, tax burden.*